1879. VI. évfolyam. 9. szám. Debreczen, Kedd január 14.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hetfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában.
Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részéhe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **czegléd-tcza, Fried-ház 19. sz. alatt** czimezendők.

Debreczen, január 14.

Bécsben és Prágában egy idő óta izegnek, mozognak. A csigabigák a hirlapok hasábjain kezdték először kinyujtogatni szarvacskáikat, tapogatózva, valjon tanácsos-e kibujni házacskáikból.— Egy pár barátságos szó meg nem árt, — gondolta a N. Fr. Presse s a szerkesztőség ablakából kiröpitették a béke galambját az olajággal.

Arra aztán a „Pokrok“, mely különben igazi pokrócz szokott lenni a németek iránt, a helyett, hogy kezébe kapta volna az ősi husszita buzogányt s nemzeti szokás szerint eldöngette volna azt, a ki jó reggelt kiván neki, szintén neki indult az udvariasság ösvényének s ugyancsak emelgeti a kalapját. A mennyi nyájasságot elmondanak most németek és csehek egymásnak, az bámulatos.

Ki hitte volna, hogy eddig csak azért gorombáskodtak egymással, hogy annál édesebb legyen a kibékülés? Ki gondolta volna, hogy azok a bécsi journalisták olyan tiszteletet érezzenek a derék cseh nemzet iránt s az a derék cseh nemzet olyan hő vágyat tápláljon kibékülni német sógorával s bevonulni az osztrák alkotmány sánczai közé, a mit már tizenöt év óta számtalanszor megtehetett volna!

Nekünk magyaroknak azonban semmi okunk sincs arra, hogy e kiegyezkedésnek utját álljuk s megakadályozzuk lajthántuli szövetségeseinket az ölelkezésben, mindaddig, mig e kiegyezkedés nem bolygatja a fönnálló dualisztikus alapot. Akár bemennek a reichsrathba a csehek, akár nem, ahoz nekünk semmi szavunk. Hogy minemü külön állást kapna az osztrák birodalomban Csehország: affélét-e mint Horvátország kapott tőlünk vagy annál talán korlátoltabbat, talán messzebbmenőt, — abba sem lehet beavatkoznunk. Intézzék el egymás közt, ugy a hogy tudják.

A szláv elem tulsulyra jutása Ausztriában nem volna valami örvendetes esemény reánk nézve; de végre ez ellen sem tiltakozhatnánk s ha a kiegyezkedés oly módon esnék meg, hogy a cseh országgyülés küldöttei a többi szlávokkal egyesülve majorizálnák az osztrák parlamentben a németeket, az az osztrák-németek baja volna, nem a miénk.

Nekünk csak a paritás föntartása fekszik szivünkön. Csak azt követeljük s nincs és nem lesz Magyarországon sem párt, sem kormánytérfi, ki abból hajszálnyit is engedne, hogy Magyarország mint teljesen egyenjogu fél álljon az osztrák tartományok egész összegével szemben.

Az osztrák Deák Ferencz: dr. Herbst ur megcsinálhatja a kiegyezkedést a csehekkel, ha ugyan talál rá pártot, a melyik nem fél, hogy vezére megszökik tőle, mint megszökött előbbi pártjától; de hogy ez a testvéri kiegyezkedés a mi rovásunkra ne essék, mint a hogy bölcs keresztapái tervezik, arról majd gondoskodunk mi.

— **A pénzügyi bizottság mai ülésén** a pénzügyminister beterjeszté előirányzatának indokolását, melynek leglényegesebb részeit a „B. C.“ a következőkben közli:

A 112 oldalra terjedő indokolás minden egyes még oly csekély tulkiadást is részletesen indokol. Megemlitésreméltó, hogy napdijakra az indokolás nagyobb összeget ajánl azon okból, hogy a mozgósitott tisztviselők helyett, — nagyszámu dijnokot kellett alkalmazni.

A bevételekre nézve az indokolás azt mondja, hogy a földadót illetőleg, miután a keresztülvitt kataszteri munkálatok hatálya már 1878-ban érvényesült, — emelkedés nem remélhető.

Házadóra hasonlóképen kevesebb van előirányozva, miután a házbérek az egész országban csökkentek.

Kereseti adó fejében kevesebb irányoztatott elő — habár az 1878-ki összeghez hasonló eredmény reménylhető — a mozgósitás s számos elemi csapás következtében az egyesek keresetképessége hanyatlott.

Szeszadó fejében 1.100,000 frttal több irányoztatik elő, miután az 1878. év folyamában nevezetesen a kisebb szesztermelőkkel szemben észlelt tapasztalatok erre alapot nyujtanak s ezenkivül az uj szeszadó-törvény hatálya is tekintetbe veendő.

A beruházásokra nézve az indokolás azt mondja, hogy elkerülhetlenül szükségesnek mutatkozik dohányraktárakat felállitani, mivel ellenkező esetben a már 100,000 nyi mázsa tömegekben szabadban heverő dohány legnagyobb részben elpusztul. Ezen okból Ér-Mihályfalván, Rakamazon és Temesvártt felállitandó dohányraktárakra 48,000 frt, továbbá a roskadozó budapest-terézvárosi gyárépület átalakitására — 10,000 frt. irányoztatott elő. — A ranki fürdő mindeddig nem talált vevőre, minek folytán az ottani épületek fentartására megfelelő összeget kellene forditani.

— **A jog- és államtudományi** tanulmány és vizsgálati rendszer tárgyában tartott értekezleten Csengery Antal hosszas beszédet tartott a jelenleg fennálló rendszer tarthatatlanságáról. Vajkai és Kerkápoly Károly szintén helytelenitik az alapvizsgákat, de azok egyszerü elejtését megengedhetőnek még sem tartják. Kautz s többen a vidéki gymnasiumi oktatás gyarlóságában látják a bajok forrását, minek következménye az, hogy ifjaink teljesen képzetlenül lépnek az egyetemi tanfolyamra. A miniszter Trefort a vidéki gymnasiumokat védelmezé, melyek közt ha akad is egy pár gyarló, de átalános rosszaságukról beszélni nem szabad. — E tárgyban még fog több értekezlet is tartatni.

— **Bosznia és Herczegovina** kormányának szervezéséről már tegnapi lapunkban szóltunk röviden s megemlitettük, hogy a tartományok kormánya a közös külügyminiszternek lesz alá rendelve. Ezt fogja illetni az ország jövedelmei fölött való rendelkezés, legfelsőbb igazgatás, az állami javak vétele, eladása és megterheltetése, az adók és vámok kivetése és behajtásuk módjának meghatározása, vasutak, továbbá egyéb szállitási vállalatok, bányászati és hitelintézetek, nemkülönben részvénytársulatok engedélyezése, a kereskedelmi-politika ügyei intézése, a monopolium kezelése, a földes urak és bérlők viszonyának rendezése, az állami és egyházi javak, továbbá a mecsetek jószágainak rendezése és a fölöttük való legfelsőbb felügyelet, a pénzügy rendezése, a mértékek és sulyok megváltoztatása Mindezekben az ügyekben a két kormánynyal egyetértve intézkedik a közös minisztérium.

Az országos kormány pénzügyi osztálya idejében köteles a közös minisztérium elé terjeszteni a rendes és rendkivüli költségvetést. A közös kormány egyetértve a két miniszterelnökkel megvizsgálja és szentesités végett ő felsége elé terjeszti. A pénzügyi osztály teendői közé tartozik a pénztárak, az állami jószágok, a közvetett és közvetlen adók jövedelmének kezelése, a bányák, posta és táviró igazgatása.

A közegészség ügye.

A nagy angol államférfi Beaconsfield lord nehány évvel ezelőtt egy beszédében arra utalt, hogy a közegészség ügye fontosabb a nemzet életére nézve a politikai intézmények fejlesztésénél. Pedig e téren a legtöbb államban — s fájdalom ezek közé tartozik hazánk is — vajmi kevés történik.

Pár év óta nekünk is van ugyan országos közegészségi tanácsunk; de Magyarország ezer baja közt alig jutott idő arra, hogy e közegészségi tanács valami nagyszerü eredményt mutathatna föl. A törvényhatóságok, a községek sem birtak eddig e részben helyes szempontra emelkedni. A közegészség ügyére alig forditnak náluuk valami figyelmet. Iskoláinkban nem tanitják az „Egészségtan“ vagy a hol talán előfordul is az a tantárgyak közt, nem kellő terjedelemben s csakugy mellesleg.

Orvos-egyleteink tehetnének erre nézve lépéseket, de haligatnak. Pedig utalhatnánk például az alsó-ausztriai orvos-egyletre, mely a bécsi miniszteriumhoz fordult a végett, hogy az „Egészségtan“ megfelelő terjedelemben s modorban tartva vétessék fel az iskolai tárgyak közé.

E kérvény oly figyelemreméltó igazságokat tartalmaz, hogy igen érdekesnek tartjuk közlését az „Egészségtani Lapok“ után:

„Az első ausztriai orvos-egylet legnemesebb és legméltóbb feladatai egyikének tartja ugy az egyesek, mint az összesség egészségi jólétét tőle kitelhetőleg előmozditani, ennélfogva miután az egészségtani ismereteknek a társadalom minden rétegében való elterjedése képezi ugy az egyesek, mint az összesség egészség-ápolása sikeres kifejlődésének egyik legfőbb eszközét, sőt nélkülözhetlen feltételét, a kitüzött czélt az egylet csak akkor fiszi gyorsan és sikerrel elérhetni, ha az egészségtan az iskolai tantárgyak sorába tartozik, a miből ugy az egyesekre, mint az összességre nézve is megbecsülhetetlen előnyök háramolnának.

Naponként, sőt óránként, egész összegét követik el a mulasztásoknak és vétségeknek az emberek az egészségtani szabályok ellen, s a legtöbb ember csak ritkán bir eme mulasztások és vétségeknek még csak tudomásával is, és pedig azért, mivel az egészségtani szabályok előtte ismeretlenek, s mert az egészségtani szabályok ellen elkövetett vétségek s mulasztásoknak horderejét nem is képzeli.

Minden gépet csupán szakértő kezekre szeretünk bizni, tudva, hogy czélszerütlen kezelés, elhanyagolt ápolás s annak tulterheltetése benne okvetlenül kárt teszen, s annak tartósságát és munkaképességét alaszállitja, és az emberi testnek egészségben, teljes erőben és hosszu életben való fentartása s ápolásáról szóló szabályoknak, — illetőleg az egészségtannak — ismeretére, midőn az embernek oly gyakran nemcsak saját szervezetéről, de még a hozzá tartozóiéról is gondoskodnia kell, — ne volna szüksége?

Az egészségtani ismeretek hiánya az oka annak, hogy a legtöbb ember előtt ismeretlen azon fontos igazság, hogy egészségi jólétünk az egészségtani szabályok megtartásától függ, s hogy az éltmód ugy gondolkozásunk mikéntjére, valamint erkölcsünk és kedélyünkre is a legnagyobb befolyást gyakorolja.

Az iskolából kikerült ifjak, a létérti küzdelem terére, az életbe lépve, sok szép ismerettel birnak ugyan, a melyek őket a társadalom igen hasznos tagjaivá lenni képesitik, s a melyek számukra keresetet és állást biztositanak, de a hosszu é et mesterségéről, a szellemi és testi munkaképesség fentartásáról, és annak ismeretéről, hogy mit kell az egyeseknek ugy mint az összességnek tenni, hogy magától a betegséget, a szenvedést, és a halált lehetőleg távol tartsa, csak igen keveseknek van még fogalma. A minek kivételnek kellene lenni, az a szabály!

Az egészségtani ismeretek hiánya folytán azután a legtöbben azon zavaroknak az okát, a melyek saját, vagy hozzátartozóik testét vagy szellemét érik, másutt keresik, mint a hol keresniök kellene, hamis elméletekre térnek s ennek folytán az egészség és betegségről veszélyes tévtanokat hisznek, terjesztenek és követnek.

Igen sok bajnak és számtalan önokozta szellemi és testi senyvedésnek elejét lehetne venni, ha a helyes egészségtani ismereteket a gyermek már anyjától s a tanitvány a tanitójától örökölné.

Az egészségtani ismeretek elterjedésének az egészség-ápolás gyakorlati felkarolása lenne a következménye.

Azáltal, hogy a helyes egészségtani elvek követése ugy az egyesekre, mint az összességre közvetlenül, azonnal s ugyszólván kéznél fogható eredményt hoz létre, az egészségtani ismeretek mind ujabb s ujabb és eredményesebb s az emberi nem valódi tökéletesedésére czélzó törekvéseknek kiapadhatlan forrásává válnának. Egyszersmind megbecsülhetetlen segédeszköznek bizonyult az be, ugy a saját, mint a hozzánk tartozók létének, a meglévő mivelődési viszonyok és társadalmi intézményekhez való alkalmazása körül is.

Ugy az emberiségi szempontok, mint mindenkinek saját érdeke is követeli tehát mai nap az embereknek egészségtani oktatását.

Sőt még állami szempontból is igen nagy becsnel és jelentőséggel bir a nép egészségtani oktatása, mert az egészségtannak csaknem minden fejezetében ujra és ismét be van mutatva, hogy az egyesek jóléte az összesség jólétével a legbensőbb összefüggésben van s hogy az összesség jólétének előmozditása mindenkinek érdekében fekszik, s ennélfogva mindenkinek kötelessége a közjólétre közreműködni, — annak magát alárendelni és azért még áldozatot is hozni.

Az egészségtani oktatás tehát hatalmas emeltyüje ama közérzület élesztésének s fentartásának is, mely az embereket áldozatkészségre, az erkölcsiség emelésére s a testi és szellemi képességek fejlesztésére vagyis polgári erények ébresztésére és gyakorlatára ösztönözi, a melyeknek alapján egyedül képes az emberi társadalom hatalmassá és boldoggá fejlődni.

A mi csak a tulajdonnak a vagyonnak biztositását illeti, e részben minden irányban gondoskodva van, mig az egészség, a legfőbb vagyon, mondhatjuk nap-nap mellett oltalom nélkül van a legveszélyesebb befolyásoknak kitéve.

Egy igen szomoru szegénységi bizonyitványa az, a mit ezzel kimondottunk — a mai kornak, mely annyira szereti magát minden téren a haladás korának nevezni. De mire való volna a tényállást eltakarni akarni. Fájdalom, a dolog igy áll, és igy fog maradni mindaddig, mig csak az ifjuság a maga és embertársai iránti kötelmeket illetőleg, más oktatást nem fog nyerni, mint nyer ma, mig csak az iskolában a nevelés és oktatás eme színhelyén nem lesz az e részben annyira nélkülözhetlen ismereteknek alapja megvetve, és pedig oly mérvben, hogy azután az, mindenki későbbi saját munkásságának elég erős alapot szolgáltasson.“

Ezekben azt hiszszük elég nyomatékos okokkal ki van mutatva az egészségtani ismeretek terjesztésének szüksége.

S hogy mit teszen az egészségtani ismereteknek az életbe való átvitele, arra nézve London városa adja a legmeggyőzőbb példát. Ugyanis London közel 4 millió lakosával, — melynek ez óriási kiterjedését tekintve, Európa legegészségtelenebb városának kellene lenni — épen ellenkezőleg Európának legegészségesebb városa, ámde a nevelés által a tisztaság, a tiszta levegő és testmozgás szükségének érzete az angoloknak már egészen vérökben van. S egyetlen nemzet sincs, mely a hordártól kezdve fel a milliomos lordig ugy értene egészsége fentartásához, mint az angol. Ez a nevelés eredménye!

Külföld.

Az orosz-török béketárgyalásokról érkező napitudósitások szerint ezen kérdés megoldása nem egykönnyen sikerül. Nevezetesen két pontban látszik az összeütközés az alkudozó felek közt elkerülhetlennek: a háboru költségeinek fedezését és a garantiát illetőleg. Oroszország követeli, hogy részére a hadi költségek fejében, mig azok egészen lefizettetnek, zálogul nehány török kikötő a fekete tengeren adassék át. A mi a garantiát illeti, Oroszország azt kivánja, hogy a porta különleges módon is, mint a berlini szerződés szerint, szövetségben állónak mondja ki magát Oroszországgal. A porta ennek ellenében azt vitatja, hogy a berlini szerződés európai egyezség, mely minden aláirót egyenlő erővel kötelez. Ennek uj egyezség által különösebb hatályt kölcsönözni a szerződő felek egyikére nézve a porta feleslegesnek tartja.

A pestis Oroszország astrachani kerületében iszonyu pusztitásokat tesz. A kormány kétségbeesett erőfeszitésekkel igyekszik megakadályozni, de hiába. A halandóság az astrachani kerületben az uralkodó járvány következtében 95 százalékra rug. Az itteni kormányzó a déli határokhoz sietett és pedig először Zarizyn járásba, hogy ott a vesztegzárt alkalmaztassa. Számos orvos is utazott le a kormányzóval. A Grjaze-Zarecyni vasutvonalon megszüntették a közlekedést. A rémület igen nagy. Jenotajewszk kerületben a halandóság oly nagy, hogy a halottak tömegesen hevernek az utczákon temetetlenül. A zavar iszonyu mérveket öltött. A „fekete halál“ aratása megdöbbentő. A halál percz alatt ragadja el a beteget.

A Dufaure-miniszterium programmja a franczia politikai körökben nem talál általános helyeslésre. Sokan a baloldalról kárhoztatják azt. A mérsékelt balpárt nyilvánitotta, hogy a jelen miniszteriumot fönn akarja tartani, de programmját elégtelennek tartja. Mindamellett a szenátusban biztos számára a többség, a képviselőházban pedig valószinü. Mac-Mahon lemondással fenyeget azon esetre, ha a Dufaure-miniszterium most a kamarában megbukik. Gambetta ellenez minden programmtervet a párt részéről; az a kormány feladata. Barátainak azt a kivánságát, hogy a miniszteriumba belépjen, szintén ellenzi Gambetta.

Az afghán harczterről az angolokra nézve kedvező távirat érkezett. Stewart hadteste megszállotta Kandahart, a nélkül, hogy ellenállást talált volna.

Sir Aliról azt mondják, hogy mielőtt Kabulból távozott volna, durbárt (nemzetgyülést) hivott össze, melyen országa nagyjainak kijelenté, hogy el van határozva, szükség esetére a czár felsőségét elismerni s iránta hübéri kötelezettséget vállalni. A czárnak egy hadsegéde már Orenburgban fogja az emirt üdvözölni. Samarkandban és Taskendben az egész lakosság nagyszerüen készül az emirt fogadni. Az előbbi városban van Sir Alinak egy őse eltemetve, ki most szent gyanánt tiszteltetik. Sir Ali kisérete 60 személyből s 120 fönyi katonai őrségből áll.

Napi hirek.

— **Az ujonczozás** a jan. 11. 500 sz. min. rendelet folytán városunkban jan. 15–22-ig fog megtartatni a városház nagy tanácstermében, köv. sorrendben: Jan. 15. reggel 8 órakor a felszólamlások tárgyalása, továbbá a hivatalból állitandók és azon 1-ső korosztálybelieknek megvizsgálása, kiknek sorsszáma 1—100-ig terjed; jan. 16-án a 101—250-ig terjedő sorsszámok alatt felvett 1-ső korosztálybelieknek-; jan. 17-én az 1-ső korosztály hátralevő részének-; jan. 18-kán a II. korosztály 1—200-ig terjedő sorsszám alatti részének megvizsgálása; jan. 19-kén vasárnap szünet; jan. 20-kán a II. korosztálybeiek hátralevő részének-; jan. 21-kén a III. korosztáiy 1—179-ig terjedő sorsszám alatti részének-; végre jan. 22-kén a III. korosztály hátralevő részének megvizsgálása, leszámolás és aláirás.

— **Vakmerő rablógyilkosságot** követett el a mult éjjel két gazember az északkeleti vasutvonal Debreczen és Vámos-Pércs közti részén. Ugyanis a halápi állomásnál Nagy Gyula vasuti őrt agyonlőtték s a pénztárt kirabolták, (melyben 30 frtnyi összeg volt. Azután rárontottak a halápi korcsmárosra s kicsikartak attól 70 frtot. Egy Molnár nevü ottani lakost, ki utánok eredt, egy halálos lö-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tarczája.

OSZKÁR.

Irta Droz Gusztáv.

Forditotta Örsi Géza.

Hogy miért ment hozzá nőül? Erre bajos feleletet találni. Vannak, kik azt állitják, hogy lénye bájolta el és hogy jellemének erőteljes szilárdsága birta e lépésre. És ebben lehet is valami. A mellény, ha jó testhez álló, mindig megteszi a maga hatását. És a feleséghez közelebb állók azt is gyakran hallák tőle: „Ha olykor sürü vörös fürteiben markolászhatok, oly érzelem lep meg, mintha valami oroszlánnal nyájaskodnám.“

E két állitás között már most választhatnak. Annyi tagadhatlan, hogy ők férj és feleség; és ha valaki mellett elmennek, sugdosás hallatszik: „Valóban e két teremtményt talányszerü kötelék tartja össze.“

A feleség gyöngécske, karcsu és kecses: szava szelid s jelleme ehhez hasonló. Egy szunyog szárnycsattogtatása elég ok arra, hogy elpiruljon; a görög istenek szobrai előtt lesüti szemeit a nélkül, hogy szendelegne. Szemérmes pillái alatt csak nemes, tiszta, lelkesülni képes lélek lappanghat. Bájos kis baba, olyan mint a fakadozó rózsa, de mély érzelmü nő is és szive termékarany. Higyjétek el, nem is azon nők közől való volt, kik a férjhez menésre a legelső kedvezően kinálkozó alkalmat használták föl. Két álló esztendeig egyebet sem tett, csak kosarat osztogatott kérőinek. Igen, mert megfontolva akart férjhez menni. Ugyannyira, hogy végre már maga édes anyja is, ki tudva levőleg az első két körtánczu után már igent mondott — e megjegyzésre fakadt: „De az istenért kedvesem, hiszen e szerint sohasem fogsz boldogulni.“

El kellett tehát magát határoznia, hogy válaszszon. És ha ezen időszakbeli elefántcsont tánczrendeinek lapocskái szemeitek elé kerülnének, számos táncz neve mellett olvashatnátok: A harmadik körtánczot vele; a második tipesőt vele; a negyedik skót tánczot vele; stb. stb. Ez a mindig ismétlődő vele alatt ő lappangott és ez az ő senki más, mint — jelenlegi férje: Dalen Oszkár.

Oszkár piczi ember, vállai rendkivül szélesek és már testesedik. Fej és csizmasarok viselete egyaránt tul magas; orra pisze, szimatolt s szóval nem valami finom; ajkai duzzadtak, bárgyuak és érzékiek és szájszögleteit görcsösen vonogatja lefelé, hogy előkelőnek és életuntnak látszassék. De azért mégis megismerszik rajta, hogy nagy hajlandósággal birna a mosási jegyzékek fölülvizsgálására és szögeknek sajátkezü falbaverésére, bár tüntetőleg fitogtatja, hogy háztartása részleteivel nem törődik — hogy általában megközelithetlen hős.

Hangja érdes, tompa és rikácsoló. Őt beszélni hallva az ember, önkénytelenül körülnéz, inast keresve.

Büszke is hangja erőteljére, belevág mások beszédébe, tréfálkozó Jupiter módjára, ki mennydörgéssel játszadoz Balszeme nagy, félrecsapott kalapjának karimája alól hatalmas villámokat szór. Szeretetreméltó, ifju felesége utján nagy vagyonhoz jutott, most már semmi dolga s e miatt korántsem haragszik. Olykor ki-ki lovagol; huzamos ideig alszik: kényelmeskedik, olvasni soha egy sort sem olvas, ezzel dicsekszik is, hanem az étkezésekre pontos időben jár haza. Oly erélyesen, mint ő, kevés ember tud csönditeni: „Kling! Kling!“ hangzik kétszer egymásután hevesen és parancsolólag. S ha ez a kettős „kling“ megcsendül, aggódva kezdik sugdosni: „Itthon az ur.“

„Vajjon fog-e neki mai fejtiszem tetszeni? Istenem, ha e szalagot rutnak találná!“

Az inas izgatottan és sietve röpül kinyitni a folyosóajtót. Alig tolta félre a reteszt, Oszkár nagy hevesen löki be az ajtót, mintha valakit meg akarna lepni. Szemeit össze-vissza görgeti, fölöltőjét leveti, lovaglóostorát valamelyik butorra dobja. Közben kurtán elharapott parancsszavakat hallat, melyekkel még csirájában folyt el minden külső ellenmondást, ugy tetszik, hogy ezeket jöttében okoskodta ki.

Azután torkát riszálja oly fenhangon, hogy az ebédlőben a tányérok is megrezegnek s bevezetés nélkül belép neje szobájába. A nő fölemelkedik üléből; arcza sugárzik; várva várja; tekintete behizelgő; türtőztetnie kell magát, hogy nyakába ne boruljon; de a férj az ilyesmit nem igen kedveli, még pedig azért mert észrevenni vélte, hogy nejének kissé le kell hozzá hajolnia, ha homlokon akarja őt csókolni. Oszkár tehát bágyadtan és kedvetlenül helyet foglal, kinyujtóztatja lábait s kissé szörös kezeit zsebeibe mélyeszti. Neje a férj kezeinek szörösségében férfiasságának jeleit látja és e nézetében mi is osztozhatunk.

„Ah!“ kezdi az ásitozást, „ugy látszik ma már másképen fésülködtél? Mi okból? . . . Volt itt valaki?“ szól a gyertyatartót, mely kissé félre tolódott, helyére huzva.

„Hogy volt-e itt valaki?“ ismétli a nő fülig elpirulva, mert már ismeri rettenetes féltékenységét és attól fél, hogy férje félre ismeri az ő ősziuteségét. „Itt nem volt senki, erről biztosithatlak kedves barátom.“

„Ugy, ugy; tehát miért pirultál el oly szerfölött?“

„Oh . . . tehát elpirultam? De hát jól tudod, hogy mennyire megfélemlitesz átható tekinteteddel. . .

„Hagyd abba már egyszermindenkorra az efféle gyermekeskedéseket! Nagyon kérlek erre. (Ezuttal lehajol, fölemel a földről egy kötőtüt a pamlagról s a kandallóra teszi.) Ugy veszem észre, hogy a rendszeretet nem erős oldalad. Itt minden össze-vissza van. Az ördög vigye el az ilyen dolgot!“

„Én, én . . . nem tudtam, hogy ma olyan roszkedvü vagy . . . (behizelgőleg, esdőleg:) talán valami kellemetlenséged volt? Bajod van? Látod Oszkár, olykor olyan együgyü vagyok. Csak fecsegek, fecsegek . . . és olykor sok bohóságot mondok . . . ebben igazad van; látod egész áldott nap ott ültem a kandalló mellett, a vér a fejembe szállt, attól vagyok olyan vörös! . . . Tehát mai fésülködésem sem tetszik neked? Nekem sem. Talán jobb volna, ha a szalagot ide kissé fölebb tüzném. Lám igy lesz jó, nemde?“

(Folyt. köv.)

véssel a földre teritettek. Ugyanezek Uj Létára is betörtek, hol egy gazdának 2 legszebb lovát — nehány ottani lakos szemeláttára — elhajtották. A tetteseken guba volt s igy ki nem lehetett venni, csak gyanitják, hogy szökött katonák. Még nem kerültek kézre a vakmerő éji zsiványok.

— **A kereskedő ifjak önk. egylete** által rendezendő tánczvigalomra nagyban folynak az előkészületek s a meghivók nehány nap mulva már szét is fognak küldetni. — Addig is felhivjuk e bálra, mely a pártolást méltán megérdemli, a közönség figyelmét.

— **A boltczégérek** még mindig nem akarnak néhol felebb költözni, pedig az illető üzlettulajdonosok már e lapok hasábjain is meg voltak egyszer róva hanyagságokért, melylyel a járókelők esernyőire veszedelmet idéznek elő. — Hát már csakugyan azt várják, hogy neveik nyilvánosságra hozassanak?

— **Ifj. Benedek Sándor** (Suhogó) vigjátékát: „Egy férj, ki nem hord szarvakat“, a szini consortium elfogadta, s az el hó végén szinre kerülend. Annyit előre is elárulhatunk, hogy e vigjátékban a két Szatmárinak igen hálás szerepe van, mi már maga is képes biztositani a sikert.

— **Vastag hóréteg** fedi ismét utczáinkat s a légben szállongó pelyhek emlékezetünkbe hozzák, hogy tulajdonképen téli évszakban vagyunk, miről egy idő óta a locsogó sárban egészen megfeledkeztünk. Szolgálatot vélünk olvasóinknak teljesiteni az által, hogy tudomására hozzuk, miszerint a hatóság rendeletet fog kiadni, melyben meglesz hagyva a háztulajdonosoknak, hogy házaik elől a havat hordassák el, mert különben saját költségeiken fog az elszállittatni. Érdekökben áll tehát a házbirtokosoknak most, mig kevesebb fáradsággal eszközölhető, a friss havat eltakaritani, nem várva be a hatóság intézkedését. Valóban szükség is volna már az utczák tisztán tartására minden lehetőt megtenni, mert örökös a panasz, hogy jardaink rosszak, a min pedig épen nem lehet csodálkozni, ha a tél elmultával a rakásra gyült hó olvadni kezd, s sártengerboritja be utczáinkat, eszünkbe juttatva az ókori vizözönt.

— **Kávéházainkban** nagyon elharapódzott a kártyázás, néhol egész szervezett clubok üzik e nemes mesterséget, a nélkül, hogy a rendőrség kellő szigorral járna el a törvény áthágói ellenében. Egyébiránt remélni lehet, hogy a községi biráskodás gondjaitól megszabadult kapitányhivatal egész erélylyel fog fellépni e rendszeressé vált tilos üzelem ellen.

— **Petőfi sajátkezü rajza**. Szabadságharczunk láng lelkü költőjéről, felejthetetlen emlékü Petőfinkről jól esik a legparányibb részletet is hallanunk. Az ő nevére alakult társaság széljául tüzte ki azt is, hogy a nagy költő életére vonatkozó minden emléket, mint megannyi ereklyét, összegyüjt. Igy hozza a „Koszoru“ 1-ső száma Petőfinek ujonnan felfedezett leghitelesebb arczképét s kéziratát. Mindkettő igen kedves ujévi ajándék a magyar nemzetnek, mikhez most a „Házi kincstár“ szerkesztője Dolinai Gyula egy harmadikkal is járul, a mennyiben megismerteti Petőfinek egy sajátkezü rajzát, mely ennek kis fiát ábrázolja. A szabadság zászlója alatt állott a férj, midőn a kedves, meglepő hir érkezett Debreczenből, hogy neje egy kis fiuckával ajándékozta meg. A hirt meghallani s azonnal utra kelni a táborból pillanat müve volt. A szeretett férj, most már szerető atya szive vágyának ellen nem állhatva, haza ment. Télviz idején, hóban, fagyban, ellenség boritotta területeken keresztül pár nap alatt szerette inél termett. Képzelhetni, minő érzéssel ölelte magához a kis fiuckát, s minő volt az apai szív boldogsága. Feledve az ut fáradalmait, háborut, mindent most csak azon örömet érezte, mi egy oly nagy lélekben gerjedhet, midőn keblére ölelheti a boldog atya kedves fiuckáját. Olyan édesen elbeszélt vele, s csókjaival árasztá gömbölyü arczát. Majd egy gondolata támadt: — fogta a piczinyt gyermeket, maga elé tette s lerajzolta egy papirra, aláirva szép férfias betükkel: „Zoltán fiam három napos korában, rajzoltam én az atyja, Petőfi Sándor.“ Aztán visszament a táborba. De a rajz ott maradt. Midőn az anya haldokolt, több emlékkel együtt átadta azt Zoltán fiának, ki egész haláláig kegyeletes tisztelettel őrzé azt, mint atyjának egyedüli reá vonatkozó emlékét. Halálos ágyán átadta a képet barátjának Dolinaynak, ki azzal a fővárosi árvagyámhatóságnak számolt be. A többi hagyatékkal együtt egy ládába tétetett a rajz, s most Dolinay felhivja a Petőfi-társaságot annak felkeresésére s a többi hagyományokhoz csatolására.

— **A nemzeti szinház intendaturája** a jövő évben 40 ezer frttal szándékozik leszállitani a budgetet, mely összeget a gage-knál fogja megtakaritani. A redukczió főleg az opera tagjait éri. Talán ez az oka, hogy Ellinger e tavaszon elhagyja a nemzeti szinházat, és külföldön fog énekelni.

— **A 60 éves hollandi király** esküvője a 17 éves Waldeck Emma herczegnővel Arolsenben a napokban folyt le. Itt a kápolnában az uj pár mögött Waldeck-Pyrmont herczeg foglalt helyet nejével, a kiséret többi része félkört formált az oltár előtt. A szokásos szertartási kérdésekre a király erős hangon felelé: „Igen.“ Az ifju mennyasszony nagyon megindultnak látszék, olykor könnyek futottak végig arczán, s minden kérdésre halkan, elfogultan felelé az „igen“-t. Mindketten a bibliára tették jegygyürüiket s aztán átvette egyik a másikét. A felséges pár aztán megfogta egymás kezét, a lelkész rájok adta áldását, s a kiséret orgona kisérettel énekelni kezdte a „Domine salvum fac regem“-et német szöveggel. A templomi szertartás végeztével visszatért a násznép a piros terembe, hol a meghivottak szerencsekivánatait fogadta a királyi pár. Az ünnepélyt fényes lakoma rekeszté be, melyen Waldeck-Pyrmont herczeg, a mennyasszony atyja, poharat emelt ő felségéért a hollandi királyért s ő felségéért a hollandi királynéért.

— **Salernói dráma.** Salernóban, Olaszországban Sapere Luigi ügyvéd az utczán sétált 15 éves leányával Teresinával. Mikor a Garibaldi-corsón a prefectura előtt elhaladt, a vámház felé fordultak. Ekkor egy fiatal ember hirtelen hátuk mögé került, s a fiatal leánynak egy kétélü késsel a nyakába szurt. A leány halva rogyott össze. A gyilkos azután az atyára rohant, de ez ügyesen védte magát, s csak könnyü sérülést kapott karján. A gyilkos futni kezdett, de egy csizmadia elfogta, s átadta az időközben a hely színére érkezett rendőröknek. Mari Enriconak hivják; nem mondja meg, hogy mi vitte e borzasztó lépésre, de azt állitják, hogy a szerelemnek is van egy kis része benne.

— **Hazajáró lélek.** Belényesen — mint a „Bihar“ irja, — általános a hit, hogy a meghalt Olteanu János lelke nem tud nyugodni s haza jár belényesi kastélyába, hol a halála előtti heteket töltötte. A babonás hit egyre terjed még az intelligensebb emberek közt is. Igy pl. egy szemtanu (?) beszélte, hogy ő sa ját szemeivel látta, füleivel hallotta, mikor a püspök volt dolgozó-szobájában levő asztal éjfél körül elkezdett mozogni, dörömbözni. Mi lehet oka az asztal e szokatlan magaviseletének, azt megfejteni nem tudta s nem tudja maig sem. Mondják, hogy az asztal-dörömbözés és mozgás jeladása a megboldogult püspöknek, ki e jeladás után fehérbe öltözve megjelenik a kastélyban lakó kanonoknak, és időről-időre kiadja rendeleteit, melyeket foganatositani akar. — Nincs egyéb dolguk azoknak a belényesieknek, minthogy ilyen fura mesékkel mulattassák egymást?

— **Kikeresztelkedett.** Hertzka Ödön a pesti biztositó intézet soproni főügynökségénél hivatalnok az izraelita hitvallásról az ág. evangélikus hitre tért át. Hertzka ur városunk fia s társas köreinkben előnyösen ismert fiatal ember.

Irodalom.

„Az Egyetemes Presbiterianus“ (The Catholic Presbyterian) czime azon folyóiratnak, mely az 1877-ben megalakult „Prezsbiteri szövetség“ érdekeit van hivatva időszaki sajtó utján képviselni és ápolni. E közlöny egyházi és vallási dolgokkal foglalkozik, s nemzetközi értékü s jellegü, a föld öt részén levő s presbiteri egyházigazgatási kormányformát követő református egyházak közt irodalmi csatornául is szolgál, szerkeszti a városunkban is megfordult Dr. Blaikie hittanár Edinburgban. A folyóirat egyszerre jelenik meg Londonban és New-Yorkban, egy évre előfizetési ára 10 forint. Az első szám is mutatja nemzetközi jellegét, a benne megjelent czikkek és értekezések Francziaország, Északamerikai egyesült államok, Irhon, Wales, Magyarország, Németország, Angolhon, Skóthon, Irhon és Csehország kebleiből való iróktól vannak. Tanuságos azon értekezés, melyben Schoff Fülep Uj-Yorki hittanár ismerteti azon nagy szabásu eljárást, mit az angol biblia ujra forditása, átdolgozása ügyében követnek angol-amerikai hitrokonaink, azt akarván, hogy az átdolgozás Nagy Brittania és Angol-Amerika közös müve legyen, 8 év óta müködő négy bizottság által. Államférfiakat is kiválólag érdekelhet az Egyesült Államok egyik legnépszerübb s nagytudományu hittanárának Robinson Stuart hittudornak tollából folyt alapos czikk „presbiterség és szabadság“ czime alatt fejtegetvén azon nagy szolgálatot, mit a presbiteri rendszer tett a mult világon az alkotmányos szabadságnak, az állam és egyház két hatalmasság egymáshoz való viszonyát legüdvösebben oldván meg; Kálvin utasitotta előbb vissza az egyház azon követelményét, hogy az államügyekben is legfőbb jogu legyen, valamint az állami zsarnokságot is az önkormányzatu egyház felett. A magyarországi tudósitás — Balogh Ferencz tanártól — a hazai zsinati mozgalmak eddigi menetét vázolja. E közlöny a földrészek mindenikén el van s el lesz terjedve. Debreczen s a tiszántuli egyházkerület mint az önkormányzat és presbiterelvüség hü ápolója eleitől fogva rokonszenvet mutatott a „presbiteri szövetség“ iránt, remélhető hogy jövőre is érdeklődni fog a hitrokoni egyesület uj közege iránt. Korunk a közeledés, testvériség, egyesülés nagy százada! (B. F.)

„Könyvet a népnek“ czimü röpiratát vetük Dolinay Gyulának. Ezen mü nagy részletezéssel, s még nagyobb tárgyszeretettel az iskolai és népkönyvtárak kérdésével foglalkozik. Ára 50 kr. de csak szerzőnél Budapest Sándor u. 1459 sz. a. rendelhető meg. A füzet bérmentesen küldetik. Ugyancsak a Dolinay Gyula által szerkesztett „Hasznos Mulattató“ VII. évfolyamának 1 sö füzete is beküldetett hozzánk, melyet ajánlunk az ifjuság figyelmébe.

Vegyesek.

— **Páter Suth Gerő a baloghi barát.** A fiágban kihalt gróf Koháry nemzetség utólsó sarja Ferencz, e század elején gyakran ellátogatott terjedelmes birtokaira — ezek között gömörmegyei baloghira. Ilyenkor mindig merültek fel epizódok, hol a nép, hol mások részéről, — melyek a grófot felette mulattatták — ilyen volt a többek között Suth Gerő esete. Suth Gerő, — ki a grófi uradalomban szent szolgálatokat teljesitett — és rendes fizetést huzott, lévén ő udvari káplán, a gróf jelenlétét felhasználva, egyet gondolt, — és az alább következő folyamodványnyal járult ura elé:

Főkegyelmességü gróf ur!!

Már félszázada mult, mióta fömagasságod, és dicső elődei egyikét mint udvari káplán szolgálom, — azonban érzem, hogy előre haladott korom miatt erőmben meg fogyatkoztam, — ép azért, hogy előbbi vidám kedélyemet fel éleszszem, — és hivatali teendőmet szokott buzgósággal folytathassam, — szükségesnek vélem, — hogy deputationális borom az eddigiekhez képest — mely most évenkint 12 akóra terjed — két annyira felemeltessék.

Valóban én az évenkinti 12 akó borral jövőre nézve sehogy sem elégedhetem meg, mert a gyülésekre és uri székekre bejövök majd mind megitták tőlem, — egy negyedét sem ihatom meg magam.

Miért is alázatosan kérem főkegyelmességedet, méltóztassék a régi közmondás alapján Vinum est lac senum, deputationalis boromat az erősebb, és jobb egri fajtából kétszeresen tett mennyiségben számomra kegyesen utalványoztatni — vagy pedig engemet az udvari káplánság alól fölmenteni — szerzetes-társaim közé a rosnyói conventbe vissza bocsátani, hogy ott hátra levő napjaimat nyugalomban tölthessem.

Maradván Felső Balogon Juli. 13. 1813. főméltóságod legalázatosabb udvari káplánja Suth Gerő.

E folyamodást a gróf még azon a napon hátiratolta saját kezüleg.

(Claudite jám rivos pueri, sat prata bibere. Parce Pater Baccho, sat iam Gerarde bibisti!)

Jóllehet kérelmező tisztelendő atya az öregek tápláló tejének állitja lenni a bort: — még is illő megemlékeznie arról is, hogy a véneknek mindenben mértékleteseknek kell lenniök; — már pedig kétlem, hogy képes lenne e a kért bor a folyamodó szomjazó torkát akkor is kielégiteni, ha minden hordó egy egy fejős tehénné változnék; — és igy azért, mert a tisztelendő atya egészségét fentartani óhajtom, legtanácsosabbnak vélem, hogy azon 12 akó bor, melyet ön még ifju korában, midőn az élet gyönyöreit élveznie inkább szabad volt, kapott — jövőre felére leszállittassék, s a más fele ugyanannyi akó sörben kiszolgáltassék, miután ennek érdessége a borszesztől megromlott vérét leginkább javithatja meg.

Az emlitette Rozsnyóra költözését pedig legkevésbé sem tanácslom, mert ott annyi ifju társai között, akkor sem jutna önnek hát akó bor, ha önre biznák a pincze kulcsát is, mit azonban önnek az irásbani kitünősége miatt alig hiszek meg történhetőnek!

Kelt Balogon Julius 13. 1878. gróf Koháry Ferencz sk. Böngészte Papp Zsigmond.

— **A mostani franczia** senatus lényegesen különbözik a császárság alatti hasonnevü adótörvényt megszavazó géptől. Egy évtized előtt a Luxemburg-palota bársonyos zsöllyeiben csupa tábornagyok, admirálok, egyházi fejedelmek, katona aristokraták ültek, s csak egy pár helyet foglaltak el a toll és tudomány emberei; most ellenkezőleg tulnyomóan polgári elemekből áll. Az ujonnan választott 51 senator közt csak egy tábornok van, a franczia éjszaki hadsereg exparancsnoka, a közt társasági érzelmü Faidherbe tábornok; van továbbá egy diplomata, Fournier követ s négy alsóbb állásu államhivatalnok. Van egy hirlapiró (Hebrard a „Temps“ szerkesztője), 1 tudós, 9 ügyvéd, 1 jegyző, 4 mérnök, 5 gyáros, 10 nagybirtokos, 5 orvos, 4 törvényszéki biró, 4 tőkepénzes, s Lagache, a képviselőház gyorsirója.

— **Gyermeki ártatlanság.** Helén kisasszony öt éves. Ujév napján jön nagybátyjához játékszert hozva számára. „Csókolj meg legalább“, mondá lehajolva. A gyermek megcsókolja és igy szól: „Hm! hogy kényeztetlek én téged!“

Közgazdaság.

A vágvölgyi vasut ügyéről a következőket irja a Bud. Corr.: Breuner és Erdődy grófok 6.000,000 frtot vettek föl az osztrák takarékpénztártól (elnöke Giskra) a vasut épitésére, mely adósság az ő birtokaikat terheli. A takarékpénztár a kötés értelmében még két évig tartozik várakozni a végrehajtással. A két gróf tehát iparkodott eladni a vasutat. Az osztrák államvasut késznek nyilatkozott a pályát megvásárolni, és ideiglenes szerződést is kötött, azon feltétellel, hogy az egész adósságterhet hajlandó törleszteni, ha a magyar kormány a vasut-vásárlást nemcsak megerősiti, hanem azonkivül a pályának Zsolnáig való kiépitését, illetőleg csatlakozását engedélyezi a kassa-oderbergi vasuthoz. A magyar kormány az osztrák államvasut pályavásárlási szerződését eddigelé még jóvá nem hagyta. Az osztrák takarékpénztár legujabban késznek nyilatkozott, hogy Breuner és Erdődy grófoknak 10 évi időhaladékot engedélyez oly módon, hogy ha ezen urak a tiz évi részletek pontos fizetése iránt kinyerik az állam kezességét. Ily módon a vágvölgyi vasut, mely 10 milliónál többe került, hét millióért az állam tulajdonává válnék.

A magyarországi rizstermesztés ügyét ujabb időben a kormány is felkarolta; mint-hogy azonban nem igen van rá kilátás, hogy ennek fentartására és fejlesztésére országos intézkedések tétessenek; igen kivánatos volna, ha a gazdasági egyesületek és egyes nagyobb birtokosek karolnák fel ezt az országos érdekü ügyet, s a hol a rizstermesztésre kedvező talaj és viz kinálkozik, különösen hazánk déli részein, kisérletet tennének a rizstermesztéssel. Magyarországon ez nem hiu ábránd, sőt nagyon is jövedelmező vállalat, a melyre nálunk — kellő felkarolás mellett — igen szép jövő vár.

— **Tervezési pályázat.** Az orsz. m. ipar-egyesület épitész és épités-ipari szakosztálya pályázatot hirdet egy polgári lakás (ebédlő hálószoba, és salon) — butorzata tervének elkészitésére. Mindegyik csoport számára két-két dij (6 és 2 db. cs. k. arany tüzetik ki. arany tüzetik ki. Bármelyik csoportra külön is lehet pályázni. A pályamüvek az orsz. m. ip. egy. épitészi és épités-ipari szakosztálya elnökségéhez (Budapest, IV. Károly körut 10. sz.) 1879. márcz. 31-ikéig adandók be.

Uj vigjáték itt másodszor.

DEBRECZENI SZINHAZ.

4. Bérlet 15. Szám.

Kedden, 1879. jan. 14-én

A debreczeni szinész-egyesület által adatik:

HÁZASITÓK.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban, irta Berczik A.

Holnap **Lászyné Etel** jutalmául bérletszünetben

A kártyavetőnő.

Franczia szinmü 5 felvonásban, előjátékkal.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**

Fő-szerkesztő: **Vértesi Arnold.**

Nyilttér.

Figyelmeztetés.

Bárvárt Károly urnak azon nyilatkozatára, „**hogy az ő sósborszesz-készitménye minden mas hasonló készitményt felülmul**“ s ennek bebizonyitására a szegedi országos kiállitáson nyert érdem-éremre hivatkozik:

Van szerencsém a sósborszeszt fogyasztó tisztelt közönséget figyelmeztetni, hogy a mennyiben Bárvárt ur készitményét ezen nyilatkozata folytán az enyém föló la helyezi — mit én felszólalás nélkül nem hagyhatok, — **sőt tiltakozom azon megjegyzéssel, hogy a mennyiben a szegedi kiállitás alkalmával hazambol távol leven, készitményemet en ki sem állitottam s igy meglehet, hogy Bárvárt ur czikkére érdem-ermet nyert, mert talan ő volt egyedül, ki sósborszeszt kiállitott?!!**

Reszemről csak is a nagy közönség véleményét tekintem illetekesnek, mivel készitményem forgalmának fejlődését eszlelem, s megnyugszom a kezeim között levő szamos tekintelyes embertarsaimnak a sósborszeszkészitményem hasznossagara vonatkozó elismerő s reszben köszönő nyilatkozataiban.

Budapesten, 1878, deczember 20-án.

Brázay Kálmán.

SÓS-BORSZESZ,

általam javitott kitünő háziszer.

Gyors hatást eszközöl: **Reuma, csúz, szaggatás, fagyás fog- fej- es fülfájdalmak, szemgyulladás, bénulások,** stb. stb. ellen; sőt fegtiszitó szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősiti, és a száj tiszta szagtalan izt nyer, a szesz elpárolgása után, valamint fejmosásra, a hajtőgek erősitésére és korpátoli megtisztulására is.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven bizományosaim névsorával, minden üveghez mellékeltetik.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., kisebb 40 kr.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszer, váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörcs, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság stb. ellen.

Ára egy nagy üveggel 65 kr., kisebb 50 kr.

BRÁZAI KÁLMÁN, nagykereskedő, Budapest, iroda és központi főraktár: Muzeum-körut 19.

Kapható: Debreczenben Geréby Fülöp urnál. — Bihar-Diószegh: Uzani Kovács József. — Beretvó-Ujfalu: Weiszberger J. Karakas Imre. Balmaz-Ujváros: Plávics Kálmán. Fitz Lajos. Ér-Mihályfalva: Gross Armin. Hajdu-Nánás: Lux és Kenderessy. Karczag: Weisz Zsigmond. Dobsai és Nagy. Spitzer S. Szilassy Kálmán. Püspök-Ladány: Vécsey László. Hajdu-Szoboszló: Tury J. Szőkés A. Weisz Samu. Ecsek: Papp László. Vitriol Dávid. Derecske: Poppler G. Lusztig Mária. Kaba: Horváth Kálmán urnál. (427) 4—6

HIRDETESEK.

Kitünő minőségü
Ananász, Jamaikai, Angol és braziliai rumot, Chinai és Orosz
THEÁKAT,
francia és angol thea-kenyereket, francia és belhoni liqueröket, eredeti
francia pezsgő-borokat
mérsékelt árban ajánl
Geréby Fülöp.
(411) 4—4

Tiszavidéki és arad-temesvári
VASUT
MENETREND.
1878. évi julius 15-től kezdve további intézkedésig.

I. Bécs és Budapestről Kassa felé.

	ó. p.	ó. p.		ó. p.
Bécs észak. v. ind	8 10 este	8 25 reg.		
„ áll. „	8 25 „	8 35 „		
Budapest „	7 75 reg.	6 3 este		
	1,2,3, oszt.	1,2,3,4, o.	3. 4. oszt.	
Czegléd „	10 10 d. e.	9 18 este	4—rg.	
Szolnok „	11 15 „	10 26 éjjel	6 31 „	
P.-Ladány „	1 53 d. u.	1 52 „	12 31 du.	
Debreczen „	3 35 „	4 50 reg.	3 50 „	
Nyiregyház „	5 10 „	7 50 „		
Szerencs „	7 50 este	12 5 d. u.		
Mikolcz érk. „	9 20 éjjel	1 45 d. u.		
			1,2,3,4. o.	
Miskolcz ind.		2 35 d. u.	7 15 rg	
Kassa érkez.		5 50 „	11 35	

II. Bécsből Pestről Arad s Temesvár felé.

Bécs é. v. ind.	8 10 este	8 25 reg.		
„ áll. v. „	8 25 „	8 35 „		
Budapest „	7 25 reg.	6 03 est		
	1, 2, 3 o.	1 2 3 4 o.	3., 4., oszt	
Czegléd „	10 10 d. e.	9— este	6 33 rg	
Szolnok „	11 5 „	10 7 éjjel	8 59 „	
Mező-Tur „	12 13 d. u.	11 59 „	11 48 de	
Csaba „	2 3 „	2 55 reg.	4 24 du	
Arad érkezés	3 36 „	5 35 „	7 42 es	
			1 2 3 4 o.	
Arad indulás	— —	6— „	12 20 du.	
Vinga „	— —	7 18 „	1 82 „	
Temesvár érkezés	— —	8 50 „	2 51 „	

III. Bécs s Budapestről N.-Várad felé.

Bécs északi v. ind.	8 10 este	8 25 reggel	
„ állam v. „	8 25 „	8 35 „	
Budapest „	7 25 reggc.	6 03 este	
	1, 2, 3, oszt.	1,2,3,4, oszt.	
Czegléd „	10 10 reggel	9 18 este	
P.-Ladány „	2 22 d. u.	2 10 reggel	
B. Ujfalu „	3 22 „	3 42 „	
N.-Várad érkez.	4 82 „	5 21 „	

IV. Kassáról Budapest és Bécs felé.

		ó. p.	ó. p.	ó. p.
		1,2,3 oszt.	1,2,3,4. o.	1,2,3,4. o.
Kassa	indulás		10 20 d e	4 50 d.u.
Miskolcz	„	7 5 reg.	2 55 d u	9 — este
Szerencs	„	8 47 „	5 5 „	(érk).
Nyiregyháza	„	10 48 de.	7 45 est	
				3., 4., oszt.
Debreczen	„	12 38 du.	10 26éjjel	1 46 du.
P.-Ladány	„	2 12 „	12 25 „	5 10 es
Szolnok	„	4 53 „	4 40 reg.	12 14 éj.
Czegléd	érkezés	5 48 „	5 59 „	1 49 „
Budapest	„	8 26este	8 30 „	
Bécs áll. v.	„	6 18 reg	6 23 este	
„ ész. v.	„	6 25 „	6 37 „	

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		1.2. 3. o.	1,2,3,4, e.,	1,2,3,4, o.
Temesvár	indulás		5 48este	11 51 d.e.
Vinga	„		7 28 „	1 25 du.
Arad	érkezés		8 40 „	2 37 „
				3, 4, o.
Arad	indulás	12 30 „	9 16 „	4—rg.
Csaba	„	2 10 „	11 42 éjj	7 58 rg
Mező-Tur	„	3 39 „	2 14 „	12 11 du.
Szolnok	„	4 53 „	4 24 reg.	3 23 „
Czegléd	érkezés	5 48 este	5 49 „	4 58 este
Budapest	„	8 26 „	8 30 „	
Bécs áll. v.	„	6 18 reg	6 23 este	
„ é. v.	„	6 25 „	6 37 „	

VI. N.-Váradról Budapest s Bécs felé.

		1, 2, 3., oszt.	1, 2, 3, 4, o
N.-Várad	indulás	11 22 d. e.	9 — este
B.-Ujfalu	„	12 28 d. u.	10 27 éjje
P.-Ladány	érkez	1 23 d. u.	11 45 „
Czegléd	„	5 48 d. u.	5 59 regge
Budapest	„	8 26 este	8 30 „
Bécs államv.	„	6 18 reggel.	6 23 este.
„	északk. v.	6 25 „	6 37 „

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok c-atlakozása Aradon, Csabán, Debreczenben, Kassán, Miskolczon, Nagyváradon, Nyireg.házán, Szerencsen, Szolnokon és Temesvárott a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az üzletigazgatóság.

GANZ és TÁRSA,
vasöntőde és gépgyár-részvény-t á r s u l a t,
Budapesten, II. ker.
Ajánlják
fémöntvényü hengerszékeiket,
melyek nehány év óta a bel és külföldi malmokban eddig használatban levő kövecket mind inkább háttérbe szoritják, és a kisebb malmokban is, az őrlés kitünőbb minőségére végett igen előnyösek.
Ezentul mindennemü **gép- és öntödei munkalatokat, fémöntvényü korekeit bányászati munkalatokra stb.** (15) 1—20 (6)

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában, 1879.